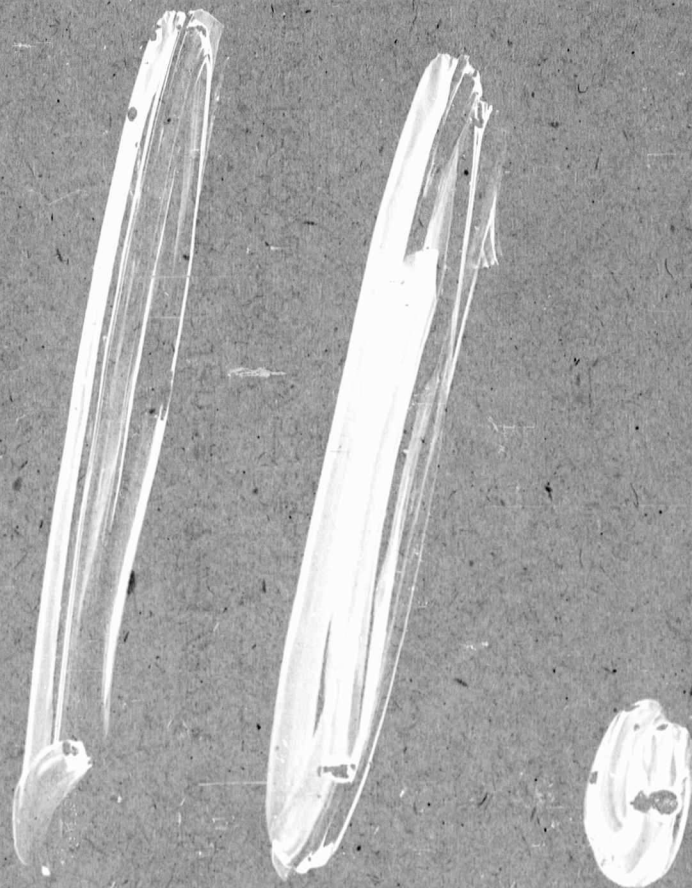

-15-

14. Ms.U. 2118/M: Nagy Lajos (1896: VI. o.t. Kvár): Magyar
nyelvi dolgozatai

Nagy Lajos V. osztályú
tanuló magyar nyelv
vi dolgozatai.

Kolozsvár, 1896.

I dolgozat.
Napló: 1896 October 11-ől.

Reggel a nap szépen kelt fel, az ég boltízű volt;
8 órákor reggel, miután az oratio-ról kijöttünk, egy ne-
hányan tanácskörtünk, arról, hogy ezen szép dél utá-
non hová sétáljunk? Mindnyájan abban állapodtunk
meg, hogy a nyomosd, "Telek" nevű környékre sétálunk.
Ez idő hamar ²elt, és dél utánra elkészülve, megin-
dultunk; a városból csakhamar kiérve, a porosuton
szépen haladtunk, hanem egy néhány társunk kos-
sálta az utat és vissza ment, mi pedig heten foly-
tattuk az utat. Miután egy ideig mentünk, az út ²
melle betértünk, a füves rétre siett leültünk, a közel-
ben ^(aronyk) egy forrást találva ^{csután} ittunk belőle,
én a tájat szemléltem, társaim is felkelték egy
dalt innakelve megindultunk; a falu messze volt
még, annyira, hogy nekom időm volt megtekinteni
a vidéket, a várost körnézéstől, a hegyre felkanyar-
gó utat, a messze levő hegyeket, melyeknek csu-
csa a messzeig alig látható; a város felett a róla-
hegyek, és a történelmi legnevesetes török városa, minden
nagy befolyással volt rám, hanem midőn a hegytető-

re kiértém), még több látni való volt, a városban a sok
torony, az egy mást átszelő utca, a házak stb. a pom-
orid falvak mind, egy egész közt hegyetek körül, ha-
nem aratnak ezen a részen, minthogy meredek volt,
még fáradtunk egy koveset s ezért meg kellett nyugod-
ni. Eután megfordulva visszaindultunk, hanem
bármily gyorsan jöttünk is mind a mellett a nap
legnyugvóban volt mire haza értünk, ezután ki-
hí saját dolgai után látott.

Lárar. 3. N.

II. dolgozat

A regény feladata.

Az ember saját művelésére, ismereti
terjesztésére, és elméjének élesztésére,
minden alkalmas eszközt felhasznál;
ezekhez tartozik a regény is, melynek fel-
adatait és erejét a következőkben fejt-
jük ki: feladata, ugyanis gyönyörköd-
tetni, melyet úgy ér el, ha előadásában
használ elmesét, találó hasonla-
tokat, melyek a tárgyat egészen meg-
világítják és az elmet foglalkoztatják,
körben, magyarázatokkal, az észre is
hatva; a regényben levő személyeket
készen jellemelni, tetteivel bizonyítani,
vagy tetteiről ítélni meg jellemét, így
pld. „Bethlen Gábor ifjúsága” című
regényben, a hősről, bárhegyi Andrást, Lárar.
Gyergyó és Hasonsrék főkirályi bírójánál,
volt ifjú korában, hol, a Lárar két fia-
val, egyenlő nevelésben részesült. Egy

csatában, melyet a sábkelyek, Lárar veretése alatt, Básta ellen viseltek és amelyben, arifju Bethlen magát vitézségével kitüntette, Lárar halálos sebet kapott. Bethlen tehát, egy más föürmál, Zolardinaál nevezkedett, a ki őt lovaggaí ütötte, habár ez már kiment volt a divatból, ekkor ismerkedett meg a szép Karolá Lúrsánnaával és jött szorossabb viszonyba. Ez időben üttött be Bástá mádszor és rommá változtatta az egész Erdélyt, csak később sikerült Bocskainak, a diühöngőcsordát küüri, a hajduk segélyével, kiket a Bástá táborából át hoztak, minthogy jött nem akarták kiadni rsoldjukak. Bethlen ekkor Bocskait a tron elfogadására bírta, minthogy jobb, okosabb és méltóbb embert nem talált akkor Bocskai, miután Rudolffal megkötötte a békét, méreg következtében meghalt.

Bocskai után a tronon, Rákocsi Zsigmond uralkodott, ki ellen Bethlen egy pártot szervezt és Báthori Gábert akarta a fejedelmi tronra helyezni, de Rákocsi elfogatta és mint pártúttöre kimondotta a gyűlés a halálos ítéletet, ^{de Bocskai} ~~azon~~ Zsigmond lement éjfel a fogolyhoz és nagylelkűen elbocsátotta, megbecsülve nemes jellemét, mely inkább megveti az életet, minthogy elhatározásától elálljon, mert ugyanis Rákocsi leakarta beszélni tervéről, de nem bírta. Kevéssel ez után Rákocsi meghalt és fejedelem kellett; Bethlen, ki nek kezeben volt a hatalom, nem fogadta el, hanem Báthori Gábornak ajánlotta, a kit meg is választottak.

Báthori Gábor, a Báthori család utolsó sarja, ifju korában barátságot kötött Bethlennel, Bethlen nagyon szerette Báthorit, habár az nagyon könyelmes volt, melyet ő csak ifjusá-

gának tulajdonított, de miután fejedemnek megválasztották, több oly dolgot követelt el, mely által a barátság köte és Bethlen körött megla-
ult. Bethlen ugyanis, míg Galasdi-
nál lakott, a szép Haroli Zsuzsannát
még korán megismerte és sorosabb
viszonyba lépett, Galasdival ugyan-
akkor, egyvárbán lakott Dengeleghi
és bájos neje Katalin. Katalin se-
rette Bethlent és elakartá idegeni-
teni tőle Zsuzsannát, de miután ez
nem sikerült, szerelemet esküdött
Bethlennek, ő azonban Zsuzsan-
nát nem feledhetette.

Bethlent
Mivelhogy Báthori fejedelem
volt, egy alkalommal elküldötte
a török szultánhoz, de ez alatt ott-
hon maradt neje, nagyon sértet-
ték, azon udvarhölgyei Báthorinak,
a kik nagyon erkölcselenekek voltak,
kik mindenképen igyekeztek a tiszta

nőket is belekeverni az erkölcselenség-
be; míg Bethlen oda volt neje, hű só-
gáját Szegedi Pistát, utána küldötte,
hogy vigyen neki az otthon történte-
ről hírt; Bethlen éjjel érkezt haza
és éppen akkor lépett be nejéhez, mi-
kor a fejedelem titkon egy ajtón be-
jött a nőhöz, Bethlennek a vér feje-
be szökött, de indulatait elnyomva,
csak annyit mondott, hogy ez el csak
egy néhány szál tartja össze a barát-
ságot, miután nejét megvigasztal-
ta, a fejedelemmel körölte utarai-
sa eredményét. Míg ezek így foly-
tak addig a királyi várbán, nagymu-
latság és táncz volt, ugyanis a soros-
okat meghívták az estélyre, ezek kö-
rött egy szép lány, megtetszett na-
gyon Báthorinak és mindenképpen
megakartá nyerni, a tánczot, te-
hát így intézte, hogy midőn a termu-
végig lejtett, tánczos nőjével, hirtelen

megnyitk^{egy ajtó} és eltűntek minöketten,
a fejedelm^{et} hirtelen követte Bethlen,
aki akkor ment oda és a fejede-
lem szándékát észrevette, kardot rány-
va utána rohant, de a többiekben
két főúr megakadályozta, Beth-
len haragját elfojtva hazament.
A fejedelem szelidséget színlelve,
egy alkalommal bocsánatot kért
levélben tőle, de ha Bethlennek
tetszik, személyesen is elégtételt ve-
het, találkozó helyül, Déva mel-
lett nevezett meg egy helyet, ahol
csak két személy kíséretében jelen-
nek meg. Bethlen a jelzett na-
pon testvérével Istvánnal, elin-
dult, utközben találkoztak Katalin-
nal, kit előbb megvetett, de most
bebizonyította, hogy meg nem halt
ki belőle a becsület, mert elbeszél-
te, hogy a fejedelem egy nagy csa-
pattal várja és el akarja fogni

Bethlen^{agyában} egyszerre átvillant az a
gondolat, hogy a fejedelem őt ezzel
csak törbe akarja csalni, de ennnyi
romlottságot mégsem tett fel róla,
de miután a nő rávette Bethlent,
hogy nagy kíséretet vigyen, végre
engedett és Istvánt vissraküldötte
segélyért, mi csakhamar meg-
történt, a csapatot közel a helyhez
az erdő mellett elhelyezte, ő pe-
dig öccsével és egy barátjával, a
fejedelemhez lovagolt. A fejede-
lem barátságát színlve fogadta,
de beszédében mind kevesebb lett
és végre meg akarta ragadni, Beth-
len lovának kantárszárait, de ő
későülve volt erre és kikerülte, mi-
re Báthori a csapatokat szólította
elő, de Bethlen a csapatokat nem
várta be, hanem csapatját eléve
a királykörülvette, mire a feje-
delmi katonák megriadtak és

Bethlen a fejedelmnek kijelentet-
te, hogy a barátság utolsó szi-
rája is elaludt, a fejedelm ertá-
rulásnak nevére is parancsot adott,
hogy Bethlent elfogják, de ő már
visszavonult és nem lehetett meg-
fogni, ezek után nem sokára egy ös-
sreesküvés áldozata lett, halála
után Bethlent választották meg
a fejedelmi székre. E rövid vázlat-
ból a Bethlen jellemét, úgy hatá-
rozhatjuk, hogy egy nemes, törke-
tellen, vitéz, becsületes ember volt,
a ki inkább életét vesztette, mint
hogy határozatától feltételétől
elálljon, feladta a regény-
nek, továbbá a kor képét hűen
adni, ennek meg felelt, mert a tör-
ténelemmel meg egyezik, felada-
ta az eseményt részletesen tár-
gyalni, ert úgy teheti, ha az e-
seményt kezdettől végig, min-

denütt részletesen tárgyalja péld.
midőn Báthori Bethlen Gábor el-
akarja fogatni, részletesen tárgyal-
ja az indulást, a fejedelm titkos
szándékát, az ellenséget, hogy ad-
jon tiúttára Katalin ar uton,
a fejedelm és Bethlen kört a rövidtá-
vú fejedelm támadását. ere-
ket megfigyelve, eleget tett a kíváncsi-
nak. A regény hőse itt Bethlen Gá-
bor ifjú korában, úgy ismerteti Beth-
lent, mint a történelem tanítóját és a
nép mondák a hogy beszélik, így pl.
hogy Bocskai István csak a Beth-
lentől jött kérelemre fogadta el a
trónt. Ugy gyönyörködtetni,
így gyönyörködtet egységre, vidék, egy-
sége, a rajza, az események folya-
ma bonyodalmaival. A regény meg-
adhat is, így valamely eseményt úgy be-
szél el, hogy abból az olvasó tanulsá-
got merítsen, saját tapasztalatait,

találmányait, észrevételeit, okos-
kodásait művésziileg bele sávi a
regénybe, hogy ismereteket terjesz-
sen és észrevételeivel az olvasót egy
bizonyos elhatárolásra bírja.

Ezen, Bethlen Gábor ifjúságá-
crimű regényből, annyit tanul-
hatunk, hogy becsülettel, türelemmel
és észrel nagyon sokra mehet az
ember; mert Erdélyt Básta azért,
Pusztitotta el, mert nem volt őme-
tartás és jó fejedelem, tehát.

„Mindenn asszai támasza, talpi-
köve a tiszta erkölcs, mely ha
megvész, Róma ledől s rabigai-
la görbed.”

2.

III ¹⁸/₇ dolgozat

Ar erő-hifejtés haszna.

Ar ember ^{szellem} amely tett végre hajta-
sára, erejét bizonyos fokig felkelt has-
nálnia, értehet mind a természetben,
mind a szellemi életben látni; Ar erő-
hifejtés hasznát és szükségét mutatja
a természetben a növény, mely hogy
magát fön tarthassa, kiind az idő-
vel, az állatokkal. Ar ember ere-
jét többféle képpen fejtheti ki,
így:

I. Szellemi téren, ha magát ^{unhat} kiké-
pzi ^{szellem} valamely szakra, vagyis a tudomá-
nyok, minden ide vagy nemével meg-
ismerkedünk, buvárkodunk, a jelesebb
irok műveiből ^{szellem} tapasztalataikat meg-
tanuljuk és használjuk; erálta el-
szenk élesedik, műveltebbek leszünk
és másoknak is hasznos tessünk, de
több irányon van a szellemi életnek,

pld. erköksi irányban mely magá-
ban foglalja azokat a szabályokat,
a melyekkel erkölcsösebbek leszünk.
„Ép testben lakik ép lélek” tehát ha
lelkünket ki fejtiük valamely irány-
ban szűkség, hogy testiünket is ha-
sonlólag fejlesszük, vagyis az
II Anyagi téren. Erőnket (tehát) e-
téren aként fejtiük ki, ha éppen ko-
runkban a tanulsást játékkal is
testgyakorlattal váltjuk fel, ilyen
az uros; mely aridegeket acslosra
meg, a másra mely által a karok ir-
mai fejlenek, télen a korcsolyázás és
egyéb játékok, melyek a testet a kellő
erőben tartják, feltéve, hogy az eu-
ber mértékletesen használja; mert,
ha nem, könnyen válhatik beteg-
séggé is. Azonban sem szellemi sem
anyagi téren nem szabad csak egyol-
dalul fejleszteni erőnket mert,
bármelyik a másik nélkül, nem

használ, sőt árt. Láthatjuk a régi né-
pek történetéből, nemely nép további
birta magát, ^{mint más} de rendre mind el buk-
kottak, ennek oka az volt, hogy ^{csak} a
realis téren fejtték erejüket, míglen
a szellemi téren semmit sem adtak.
Ennek példáján láthatjuk hogy erőnket
ha mindkét irányban fejlesszük, csak
ugy lesz benne hasznunk, példának
Matyas király ki az anyagi és szelle-
mi erőt összpontosította s több éven át
békességesen kormányozta orszagát.
„Az államok fennállásának alapja, a
polgárok jólléte.”

A haraszeretet.

Midőn az ember megületik, vele csaknem egyszerre megületik az erények legörebbike, a haraszeretet. A haraszeretet csodákat műl: ez buzdítja fel a katonák erreit a csata hevében, ez serkenti fel a polgárokat harajok védelmére, mert a valaki haraját nem szereti, az haraduló; mert nem tudja megbecsülni azt, a miért elődei véreket ontottak. Aki haraját szereti, annak nevet hirdeti a történelem, hirdeti a nép és még halála után is halhatatlan marad. Aki haraját, az ellenséggellen harcolva megmenti, megérdemli a halhatatlan nevet; a haraszeretet hasonlít egy ki nem apadó folyamhoz; a mely némelykor megapad,

máskor nő, de soha el nem fogy és ha elszárad is, egyideig marad nyugodtan, de aztán „zugva, lögve töri át a gátot, elakarja nyelni a világot!” A haraszeretet gyakran nagy áldozatok híján, szabadságát vesztve el a hős, életét a hajnok, de honát meg nem tagadja, el nem hagyja, és hogy valaki haraduló lehessen, arra nagyon rossz, elzüllött, gonosz lélek kell, a mely elfeledi, hogy mennyit nyert harajától; és ha verit, elveszti lelki nyugalmát, elveszti becsületét és eszébe halott leír. És mégis akad egy-egy istentelen, a ki ^{erő} elköveti, ilyen görög orráig azon di-cső korában, midőn az oriasi persa sereg legyőzte Ephialtes. Ne engedjük tehát magunkat elcsábítani, megvesztegettetni senkitől, mert ez a világon a legüritább bűn, melyet halandó elkövethet. Keres. S.

Vⁱⁿ
7 dolgozat.

"Qui perdidit numerum, incipiat iterum."

A méh korán reggel kezd munkájához, minden virágot kifürkész, mindent kikutat, ha egyikben nem talál, megy a másikhoz és így fáradhatatlanul gyűjt: így a közéletben is, a szorgalmas, kitartó, munka-s ember, sok akadályba ütközik, munkája közben, de fáradhatban lelke mindig iszor új erőt ad szerelt ér. Ez egyszerü példa mutatja a tétel igazságát, mert bármely munka kitartást igényel, még pedig annál többet, mintől nagyobb a mű. Ha munkához fogunk és az első kísérlet nem sikerül, foglaljunk új állást, kezdjük újra csüggedetlenül, nezzük a kitartó hangyát, mely áráhig kürd

hoggy felvigyen egy kis szálkát, vára te-
tejere; és ha negre ^{nehéznek is} sikerül a nagy, a
medke ^{erőlt, elérni} szerelt, mily édes a pihenés,
mekkora ^{áldást hoz} a hasznos törekvés gyümölkse
az emberekre. Látjuk a törtenelem
lapja in, a kitartó szorgalom munka-
it, az egyiptomi óriási gúlák, a görögök
történelmében, hol kitartottak megma-
radtak, de mihelyt lankadt az ellen-
állás, elnyomattak; ilyen a fáradha-
talan Columbus, ki nem riadt visz-
sza a kor uralkodó ermejétől, nem
fél a tenger dühétől, nem rettent meg
az útjába eső akadályoktól, csak egy
szél volt előtte, ezért élt, ezért fáradt,
erőt nem birta ^(nagyfeszültség) leöt betegség, fáradt-
ság, rágalom, az a kitartást türelte lan-
kadatlanul, kitűzött szerelt felé és mi-
után fölfederte Amerikát, miután az
emberiségnek egy új harát tart fel, tisz-
telve említik nevét mint olyan em-
bernek, ki az emberiségnek megadta

art a mit más nem bírt volna adni.

Gla pedig az első kísérlet megkísér-
lél és nincs kitartás egy másra, akkor
elvetettük a harcot és vele mindent,
mert ha végre nem pajtottuk mun-
kákat, amyi mintha nem is fog-
tunk volna hozzá.

Tudjuk tehát, hogy mindenhez
kitartás kell, bármely munkához
fogjunk tehát, törhetetlen szorgalom-
mal folytatásuk is azt, mert minde-
kisebb akadályon nyert győzelem, egy-
egy lépés célunk felé; soha se feledjük
tehát ezen mondatot:

"Ember küzdj és bírva
bírval."

2. sz.

VI. ⁱⁿ dolgozat.

Marcius 21.

Mi az a mi a görög ifjút jelenben
harcra felkelti?

A nagy Hunyadi, Magyarország kor-
mányzója, midőn megtudta, hogy élete ellen
törnek, a merénylőket elfogatta, de megbo-
csátott nekik; midőn azonban azt a hírt
hozták, hogy a török megtámadta hara-
ját, mint a sebzett oroszlán ugrott fel,
ragadta fel kardját s mind addig nem
volt nyugta, míg az ellent meg nem
verte, mert, elötte első is legxentebb volt
a harca, mint Deák Terenck mondotta.

Most pedig, midőn Európát egy esemény
izgalomban tartja, midőn a görögök ifju-
sága feltett szabadságát vesztély fenyegeti és
a görög ifjunak szabadságáért kell har-
colni, föllelkesíti forró hazaszeretete, mely
ki nem alszik a jó honfi szívétől, mindad-
dig, míg élte nem szakad, a szeretet, azon-
föld, azon vidék után, mely őt szülte és

so' táplálta, nem hagyja a lelkesedés utol-
szikráját is kialudni, sőt növeli azt. Hogy
ne lelkesednek a görög ifjú, midőn vis-
szaemlékszik őseire, kik erős tölgyekként
daczoltak az óriási Persa seregekkel, melyek,
mint éjzaki felbőszült orkán, birokra
keltek és legyőzték? Azon dicső őseinek,
kik szírtéként állottak ellent, az óriási ellen-
ségnek, emléke él és élni fog mindig és lelkesí-
teni fogja az utolsó percekig. Midőn látja az
ifjú, hogy a vad, dühös ellenség, miként öli le
társait, rokonát, vére föllázza és a testvé-
ri-szeretet benne föllelkesíti a vért és bátorsá-
got, kardot ragad és segíti a veszélyben levőket.
Miket képes tenni a testvériszeretet! Hírogyit-
ja a Horatius Coclès története, ki egyedül
állott ellent egy seregnek, csak hogy a
romaiakat megmentse. Demosthenest
a testvéri szeretet lelkesítette fel, hogy
szónokoljon és szembe szálljon Pülöppel.
Most a görög ifjú visszatekint a törté-
nelemlen és őseit úgy ismeri meg benne,

mint
a kik szabad földben, szabadok voltak és
ha eszébe jut, hogy most veszély fenyegeti azt
a drága szabadságot, a melyet ősei életök
arán váltottak meg, fölébred a szabad-
ságszeretet és lelkesíti az ifjút, mind addig
küzdeni, míg bir és ^{ha kell} a haraért dicső halált
halni; mint azt a hő Leonidas és társai is
tették, kiknek emléke fönmarad az idővel.
És ha mind ezek nem bírnák is feldüzelni
az ifjú vért, visszaemlékszik, mint előbb,
dicső őseire és olyant kíván tenni, hogy azoknak
méltó utódai lehessen és így születik a dicvágy, az az ohajtás,
hogy ő is elérje azt a magas polcot, azt a di-
cső állást, a melyen ősei tiündököltek; és az
ifjú csatába megy farad, küzd, nélkülöz,
csak hogy elérje, azt a mit oly hően ohajt,
és lelkesíti vakmerő tettekre és a siker ho-
roraára a törekvést. Ezek lelkesítik most
a görög ifjút, midőn sem világhírű szó-
nokai, sem harcedrett vezérek nin-
csenek, ezért a hős küz-
delemre most!

Aprilis 8-án.

VII. dolgozat.

Bucsuró beszéd.

(Szekely-Hereszturról.)

Mélyen tisztelt igazgató úr!

Mikön én, ez előtt hat évvel, mint kisgyermek, beléptem ez iskola falai közé, távolról sem gondoltam ezen távol eső időre, mikor elvégezvén itt kötelességemet, namot adva róla, pályám tovább folytatása végett, tovább haladok. Visszatekintekintek az elmúlt időre, de abban nem talállok semmi ^(nagy) dicsőre, semmi fényes jutalomra méltót, mert a mi jót tettem, osztálytársaimmal ^(másokkal) kötelességből tettem s ha azon fölül volt valami az nem érdemes gazdag jutalomra.

köszönetet teszék tehát most il-
lően, a tisztelt igazgató úrnak, hogy engemet sok nehéz dologban segített, mert ezen hat év alatt, sokszor ^(nem) kelt fel a napren-

des fényében felettiünk; voltak borongó felle-
ges napjaink, melyek villámokkal szüpporokkal
ijesztettek, melynek elhárítására sok munka
is még több jó szándék kellett s elismerem,
hogy ilyenkor a t. i. ur tanácsával segített.

A mi lelki ismeretem tisztá bizonyosságát
illeti dicsőkedhetném azzal, hogy a kisebb-
ket megvédtem a nagyobbak haragjától és
a szerencsétlenek baját annyira szívemen
hordoztam, hogy sokszor többet gondoltam
velök, mint magammal; de minthogy en-
gem is mások eleget segítették, jutalmat nem
várok.

Minthogy beszédem célja bucsu-
vételre van intézve, megvallom, az elvá-
lasz keserve nem engedé szóval kimon-
danom mindart, a mit érzek. Ha
egy jó barát barátjától bucsuzik, könnyet
szj; hogy ne hullassak ^(könnyet) én, ki sok barátom-
tól, és szeretett tanáraimtól és a tisztelt
igazgató urtól bucsuzom és válok el.

Ugyvan, barátaimat, a tanárokat és

szeretett igazgatómat hagyom el, de képeket szivembe rejtem, és a rájuk való visszaemlékezés mindig édes gyönyör lesz és a szívem fennmarad. Miert hagyom el az iskolát, nagyon természetes, a tudomány, az állandó tökély melynek értéke megvan mindig, ezért távozom, hogy többet gyűjthessek, az élet rögzös útját, végig járhasam botlás vagy esés nélkül.

Az eddigi itt létém alatt a t. i. urat megértettem valamivel, bocsánatot kérek, mert a fiatal gyermekies hajlik mindenre, tudtom szerint mégis, nemini gravis fui; történni lehetett azonban, hogy valakit inkább megfenyítettem valamiért, de hogyan ezzel csak a jóra intettem mindenkit, bizonyítja saját lelkiismeretem.

Hogy a t. i. úr burgó egyenes indulásból, áldással fejezzem be búcsúzásomat: A mindenható felség adjon hamar, boldog életet a t. i. úr-

nak, tartsa meg a tanárokkal és a környezettel a szép egyességet, mely nélkül semmi nemű társaság nem állhat; virágozzanak ezen gymnasiumban a jó erkölcsök, a tudomány, hogy kövér aratás és bő szüret gyönyörködtesse és jutalmazza a fáradozókat és ne csalatkozzék a hara saját fiaiban, kikből később a hara megtartói fognak lenni.

Ezzel magamat ajánlom a mélyen tisztelt igazgató úr jóakarataiba és kegyes emlékezetébe.

Május 30-án.

VIII. dolgozat.

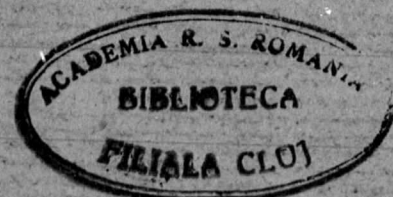
Mire tanítja az ifjakat
a tavasz?

Elmult a zord, hideg
tél, s a természet örök törvénye
szerint következik a kedves, vi-
rágostavasz; mint a szőke lány-
sát szétlört oroszán; rohan nyugva
a jégpáncseltől megszabadult, s a
meleg nap által olvasztott, hóletől, da-
gadt, folyó. Az enyhe szelek virá-
got fakasztanak a fákon, s a vig
madárdaltól cseng az erdő.

Midőn a természet tavaszra
igy munkál, terem, akkor az
emberi élet tavaszra sem nyugoha-
tík és mint a körmondástartja
„Manus manum lavat” az
ifjuteendőit a tavasztól tanul-
hatja meg, mert a tavasz ha-

sonló leívén az ifjúsághoz, többfé-
lét tanulhat az ifjú tőle.

ACADEMIA R.S.R.
FILIALA CLUJ-NAPOCA
BIBLIOTECA
Nr. Ms. 2418 / M1975

FINIS